

Med hensyn til amterne, som jeg tidligere var inde på i en kort bemærkning, synes vi faktisk, at det er et positivt element i forslaget, og begrundelsen gav jeg også tidligere, nemlig at vi naturligvis skal dokumentere, hvor overflødige amterne er, ved at trække flere og flere opgaver væk fra dem. Det hænger sammen i Fremskridtspartiets program, måske i modsætning til Det Konservative Folkepartis program.

Fremskridtspartiet er imod det foreliggende forslag. Der er ingen tvivl om, at mange udlændinge har for dårlige danskundskaber – det er vi enige i – men man kan kun slæbe hesten hen til truet, man kan som bekendt ikke tvinge den til at drikke. Bedre danskundskaber er først og fremmest et spørgsmål om motivation.

Bruno Jerup (EL):

Det lovforslag, som undervisningsministeren har fremsat, må betragtes som svaret på en bunden opgave, som undervisningsministeren har forsøgt at løse så godt som muligt.

Lovforslaget overfører ansvaret for danskundervisningen af voksne udlændinge fra amterne til kommunerne. Denne opgave blev flyttet den modsatte vej i 1986. Argumenterne for nu at flytte opgaven tilbage igen er ikke overbevisende.

Opgavefordelingen mellem stat, amter og kommuner skal afgøres af, hvilke regionale størrelser der bedst løser en bestemt opgave, hverken mere eller mindre. Der er ingen argumenter for, at kommunerne vil kunne løse denne opgave bedre end amterne.

En ordentlig undervisning i dansk for udlændinge kræver, at der er et forholdsvis stort elevgrundlag, så der kan laves ensartede hold. Hvis der på et hold skal undervises elever med vidt forskellig skolebaggrund, er fiaskoen sikker.

Derfor er den enkelte sprogskole da også vokset i størrelse i løbet af de sidste år, og siden 1986 er antallet af skoler faldet fra ca. 250 til 60 i dag.

På amtsplan kan der etableres et passende antal skoler. Samtidig kan skolerne have forskellig profil, som henvender sig til forskellige elevgrupper. Den enkelte elev får mulighed for at vælge mellem flere forskellige tilbud i tråd med den valgfrihed, der generelt findes i det danske uddannelsessystem. Der kan samles kursister med særligt behov fra et stort geografisk område, hvis det er nødvendigt for at skabe hensigtsmæssige hold.

Ministeren vil gerne fastholde det nuværende antal skoler med udgangspunkt i at sikre den

professionalisme, som det giver, men i høringsvaret fra Kommunernes Landsforening punkteres ministerens fromme ønske om at undgå, at der etableres flere små sprogskoler. Frisk og frejdig proklamerer kommunerne, at de naturligvis har tænkt sig at lave det antal skoler, der passer dem. Det vil kræve et meget detaljeret tilsyn, hvis Undervisningsministeriet skal bremse den uheldige udvikling.

Med den nye lovgivning er den uddannelsessøgende i kommunernes vold, uanset om vedkommende modtager økonomisk hjælp fra kommunen eller ej. Tilmelding skal ske hos kommunen og ikke som vanligt i uddannelsessystemet på skolen. Sprogcentret skal rapportere om alle elevers fremskridt til den kommunale forvaltning. Man kan spørge sig selv, hvorfor kommunalt ansatte skal følge med i, hvordan det går voksne, selvforsørgende mennesker i skolen. Forslaget ignorerer, at det ikke er alle sprogskolerelever, som er klienter i det kommunale system. På hovedparten af sprogskolerne udgør kursisterne fra Vesteuropa og Nordamerika ca. 25 pct. af den samlede kursistgruppe – udlændinge, der typisk ikke er sociale klienter. Dertil kommer en del nytilkomne indvandrere og flygtninge fra den tredje verden, der ligeledes forsørger sig selv eller er forsørget af ægtefælle.

Der er også gode sider ved forslaget. Jeg er glad for den kvalitetsforbedring, som ministeren lægger op til, med bl.a. et højere timetal, opstilling af klare mål for undervisningen, introduktion af flere fag på sprogskolerne og midlertidigt udviklingsarbejde og yderligere opkvalificering af lærerkræfterne. Det er forslag, der også ligger i forlængelse af de forslag, som Amtsrådsforeningen er kommet med, og som støttes af lærernes faglige organisation.

Men de mange gode intentioner om en forbedret sprogundervisning vil efter Enhedslistens mening ikke blive udfoldet gennem en kommunal overtagelse af området. Derfor kan vi ikke på det foreliggende grundlag støtte lovforslaget, og vi kan jo også fornemme på de indlæg, der har været, at der faktisk heller ikke findes noget flertal i det her Folketing for at flytte sprogcentre fra amterne til kommunerne.

Vi håber, at ministeren lytter til det og hurtigt kommer med et ændringsforslag, så vi kan komme videre.